

საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის თავმჯდომარეს

ბატონ ალექსანდრე თევდორაძეს

ბატონო ალექსანდრე,

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ განიხილა თქვენი 2021 წლის 8 აპრილის N6333 წერილი, რომელიც ეხება საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ლენტეხის და მესტიის მუნიციპალიტეტების დამაკავშირებელი საავტომობილო გზის ლოტი II-ის (ჩრდილოეთ პორტალი) გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშს.

გაცნობებთ, რომ სამინისტროში წარმოდგენილ გზშ-ის ანგარიშში გამოიკვეთა გარკვეული საკითხები, რომლებიც არ არის მოცემული და საჭიროებს დაზუსტებას:

- გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზშ-ის ანგარიშში არ არის ხელმოწერილი იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ;
- წარმოდგენილი გზშ-ის ანგარიშში ეხება ლენტეხის და მესტიის მუნიციპალიტეტების დამაკავშირებელი საავტომობილო გზის ლოტი II-ის (ჩრდილოეთ პორტალი) პროექტს, ხოლო ალტერნატიული ვარიანტები განხილულია მთლიანი, ლენტეხისა და მესტიის მუნიციპალიტეტების დამაკავშირებელი საავტომობილო გზის მშენებლობა-ექსპლუატაციის პროექტისათვის;

- გაურკვეველია საპროექტო გზის მეორე ალტერნატივის აღწერაში მითითებული წინადადება, რომლის მიხედვითაც: „მომდევნო გაანალიზებისთვის და შემდგომი განვითარებისთვის ჩვენ რეკომენდაციას ვუწევთ პირველ ალტერნატივას“, ხოლო შერჩეულ ალტერნატივას ვა წარმოადგენს;
- გზშ-ის ანგარიშში ალტერნატივების თავში მოცემულია 3.6 ქვეთავი მრავალკრიტერიუმიანი ანალიზის შესახებ, რომელიც საჭიროებს დაზუსტებას. ზემოაღნიშნულ ქვეთავში წარმოდგენილი არ არის შესაბამისი მრავალკრიტერიუმიანი ანალიზი. ამასთან არ არის მოცემული ობიექტის განთავსების ალტერნატივებიდან შერჩეული ადგილმდებარეობის გარემოსდაცვითი, სოციალური, ეკონომიკური და ტექნიკური უპირატესობები;
- დაზუსტებას საჭიროებს ინფორმაცია უმოქმედობის (ნულოვანი) ალტერნატივის შესახებ, რომელიც გულისხმობს საქმიანობის განუხორციელებლობის შემთხვევაში გარემოს არსებული მდგომარეობის ბუნებრივად განვითარების აღწერას, რომლის შეფასებაც შესაძლებელია არსებული ინფორმაციის გამოყენებით და მეცნიერულ ცოდნაზე დაყრდნობით. გზშ-ის ანგარიშში დეტალურად უნდა იქნეს წარმოდგენილი ინფორმაცია რა სარგებელს ან ზიანს მოიტანს პროექტი და რა აუცილებელი პირობა არსებობს მისი განხორციელებისათვის. ამასთან მოცემული უნდა იყოს გარემოზე შეუქცევი ზემოქმედების შეფასება და მისი აუცილებლობის დასაბუთება, რაც გულისხმობს გარემოზე შეუქცევი ზემოქმედებით გამოწვეული დანაკარგისა და მიღებული სარგებლის ურთიერთშეწონას გარემოსდაცვით, კულტურულ, ეკონომიკურ და სოციალურ ჭრილში;
- გზშ-ის ანგარიშში დაზუსტებას საჭიროებს კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე ზემოქმედების საკითხები. გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, „პროექტის გავლენის ზონაში ისტორიულ-კულტურულ ან არქეოლოგიური ძეგლების არსებობა არ დადასტურებულა“. თუმცა გზშ-ის ანგარიშზე თანდართულ, არქეოლოგიისა და არქიტექტურის ძეგლების კვლევის ანგარიშიდან ირკვევა, რომ ნასოფლარ ხუმფას ტერიტორიაზე, რომელიც საპროექტო II ლოტის სიახლოვეს მდებარეობს, წმ.გიორგის სახელობის მცირე ზომის დარბაზული ეკლესიაა განთავსებული (კოორდინატები: X-304389; Y-4758875). ელექტრონული გადამოწმების მიხედვით, აღნიშნული ეკლესიიდან საპროექტო გზამდე მანძილი 216 მ შეადგენს;
- გზშ-ის ანგარიშში დაზუსტებას საჭიროებს კუმულაციური ზემოქმედების საკითხი. კერძოდ გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, „დღეისათვის საპროექტო რაიონში რაიმე სამშენებლო სამუშაოები ამ ეტაპზე არ მიმდინარეობს და უახლოეს პერიოდში არც დაგეგმილი არ არის“. ამასთან გზშ-ის ანგარიშის შესავალი თავიდან ირკვევა, რომ ლენტეხის და მესტიის მუნიციპალიტეტების დამაკავშირებელი საავტომობილო გზის პროექტი ითვალისწინებს, ასევე 14.495 კმ I ლოტისა და 9.032 კმ გვირაბის მოწყობა. ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით გზშ-ის ანგარიშში მოცემული უნდა იყოს პროექტის განხორციელებით მოსალოდნელი კუმულაციური ზემოქმედების

შესახებ სათანადო ინფორმაცია რეგიონში არსებული და/ან დაგეგმილი ანალოგიური სახის პროექტებთან მიმართებაში;

- დაზუსტებას საჭიროებს პროექტის აღწერა. გზშ-ის ანგარიშში მოცემული უნდა იყოს საპროექტო II ლოტის დერეფნის დეტალური აღწერა;
- დაზუსტებას საჭიროებს გზშ-ის ანგარიშის დანართი - „საინჟინრო გეოლოგიური ანგარიშის შესახებ“, ვინაიდან აღნიშნული დანართის მეორე ნაწილში „გეოტექნიკური გამოკვლევების“ შესახებ თავფურცელში მითითებულია: „ლენტეხისა და მესტიის მუნიციპალიტეტების დამაკავშირებელი საავტომობილო გზის ჩრდილო პორტალი-ლემგუანის 4 კმ-იანი მონაკვეთის მშენებლობა“. აღნიშნულიდან გამომდინარე ირკვევა, რომ გეოტექნიკური გამოკვლევა ჩატარებულია მითითებულ 4 კმ-ზე, როცა ლოტი-2 საპროექტო გზის სიგრძე შეადგენს 12,718 კმ-ს;
- დაზუსტებას საჭიროებს გზშ-ის ანგარიშის დანართი - „ლენტეხის და მესტიის მუნიციპალიტეტების დამაკავშირებელი საავტომობილო გზის II ლოტი სიგრძით 11,215 კმ მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ზემოქმედების შეფასება „ზურმუხტის ქსელის“ კანდიდატ უბანზე: სვანეთი 2 (კოდი: GE0000045)“. აღსანიშნავია, რომ საპროექტო II ლოტის სიგრძე, გზშ-ის ანგარიშის შესაბამისად, შეადგენს 12.718კმ-ს.
- გზშ-ის ანგარიშის 6.6 ქვეთავი (ზემოქმედება ზედაპირულ წყლებზე) საჭიროებს დაზუსტებას - არ არის განხილული ხიდების მშენებლობით გამოწვეული კონკრეტული სახის ზემოქმედება ზედაპირული წყლის ობიექტებზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, „საავტომობილო გზის მშენებლობის შემოთავაზებული ტექნოლოგია, მინიმუმამდე ამცირებს მშენებლობის ფაზაზე მოსალოდნელ რისკებს“. აღნიშნულთან დაკავშირებით დაზუსტებას საჭიროებს საავტომობილო გზის მშენებლობისთვის შემოთავაზებული ტექნოლოგიის შესახებ ინფორმაცია;

გზშ-ის ანგარიშში სრულყოფილად არ არის ასახული და დაზუსტებას საჭიროებს N80 (09.08.2019) სკოპინგის დასკვნით მოთხოვნილი ინფორმაცია, მათ შორის:

- ხიდების და მათი დამხმარე ნაგებობების მშენებლობასთან დაკავშირებული საკითხები; გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს თითოეული ხიდის მშენებლობის და პარამეტრების შესახებ დეტალური ინფორმაცია. ამასთან მოცემული უნდა იყოს თითოეული ხიდის საპროექტო ლოკაციის დეტალური აღწერა, თითოეული ხიდის გარემოს პირობების შესახებ ინფორმაცია. თითოეული ხიდის მოწყობის გეგმა;
- გზშ-ის ანგარიშში მოცემული ქვეთავი მისასვლელი გზების შესახებ საკმაოდ ზოგადია და არ მოიცავს შესაბამისი სკოპინგის დასკვნით მოთხოვნილ

ინფორმაციას. მათ შორის: ინფორმაცია დროებითი გზების შესახებ, დროებითი გზის პროექტის აღწერას (shp ფაილებთან ერთად); მისასვლელი გზის საჭიროებისა და აღნიშნული გზის მშენებლობასთან დაკავშირებული საკითხები;

- საპროექტო გზის ძირითადი ინფრასტრუქტურის დაშორება მოსახლეობასთან კონკრეტული მანძილების მითითებით, ასევე ზედაპირული წყლების ობიექტიდან დაშორება;
 - ბანაკის განთავსების ადგილის ფართობი და ტერიტორიის GIS კოორდინატები;
 - დაზუსტებას საჭიროებს, ასევე ზემოქმედების შეფასება ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე. მათ შორის ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მართვის საკითხები;
 - იქთიოფაუნაზე შესაძლო ზემოქმედებისა და ამ ზემოქმედების თავიდან აცილების, საჭიროების შემთხვევაში საკომპენსაციო ღონისძიებებზე ინფორმაცია. ამასთან გზშ-ის ანგარიშში არ არის ასახული სათანადო კვლევაზე დაყრდნობით მომზადებული დეტალური ინფორმაცია, პროექტის გავლენის ზონაში არსებულ მდინარეების იქთიოფაუნის შესახებ. აღნიშნულთან დაკავშირებით გზშ-ის ანგარიშში მოცემულია მხოლოდ ადგილობრივი მოსახლეობის და მოყვარული მეთევზეების გამოკითხვით მიღებული მონაცემები, რომელიც არ შეიძლება ჩაითვალოს ვალიდურად. აღსანიშნავია, რომ საპროექტო გზა მიუყვება მდინარეს, ხოლო უშუალოდ საპროექტო დერეფნის ფარგლებში დაგეგმილია ხუთი ხიდის მშენებლობა, რაც მნიშვნელოვან ზემოქმედებას მოახდენს იქთიოფაუნის წარმომადგენლებზე. მოცემული გარემოების გათვალისწინებით საკითხი საჭიროებს სათანადო შესწავლას და მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასებას ეფექტური შემარბილებელი ღონისძიებების დასხვა-განხორციელების მიზნით;
 - საპროექტო გზის ინფრასტრუქტურული ობიექტების ძირითადი ტექნიკური პარამეტრები ერთიანი ცხრილის სახით;
 - ეროზიული პროცესების შესახებ ინფორმაციას და საჭიროების შემთხვევაში ეროზიის საწინააღმდეგო ღონისძიებების კალაპოტური პროცესების და ნაპირსამაგრი სამუშაოების შესახებ;
 - ფუჭი ქანების განთავსების ტერიტორიის შეფასება ბიომრავალფეროვნებაზე ზემოქმედების თვალსაზრისით;
 - დაზუსტებას საჭიროებს ინფორმაცია ზემოქმედებას/ჭრას დაქვემდებარებული ხე-მცენარეების შესახებ, სახეობების და რაოდენობის მითითებით;
-
- გზშ-ის ანგარიშში მოცემული ინფორმაცია მცენარეული საფარის და ფაუნის წარმომადგენლების შესახებ ზოგადი ხასიათისა. ძირითადად მოცემულია ინფორმაცია ზოგადად სვანეთის რეგიონში გავრცელებული სახეობების შესახებ. გზშ-ის ფარგლებში ჩატარებული უნდა იყოს უშუალოდ საპროექტო ტერიტორიის დეტალური კვლევა, როგორც ფლორისტული, ისე ფაუნისტური მიმართულებით. ამასთან მოცემული უნდა იყოს სავლეთ კვლევის მეთოდები, სენსიტიური ადგილები (არსებობის შემთხვევაში), სავლეთ კვლევის ანგარიში და შესაბამისი შედეგები ფოტომასალასთან ერთად.

გზშ-ის ანგარიში შედგენილი უნდა იყოს მოქმედი კანონმდებლობისა და სკოპინგის დასკვნის მოთხოვნათა სრული დაცვით. გზშ-ის ანგარიშში მოცემული უნდა იყოს სკოპინგის დასკვნით განსაზღვრული თითოეული საკითხის შესახებ დეტალური ინფორმაცია (ერთიანი ცხრილის სახით, შესაბამისი გვერდებისა და თავების/ქვეთავების მითითებით).

ზემოაღნიშნული გარემოებების გათვალისწინებით გაცნობებთ, რომ წერილში მოცემული საკითხების დაზუსტებამდე, ამასთან შესაბამისი სკოპინგის ანგარიშით განსაზღვრული თითოეული საკითხის გზშ-ის ანგარიშში დეტალურად ასახვამდე, სამინისტრო მოკლებულია შესაძლებლობას გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით დაიწყოს ადმინისტრაციული წარმოება.

დამატებით გაცნობებთ, რომ ლენტეხის და მესტიის მუნიციპალიტეტების დამაკავშირებელი საავტომობილო გზის პროექტის შესახებ სამინისტროში წარმოდგენილი უნდა იქნეს ან ერთმანეთისგან მაქსიმალურად გამიჯნული, დამოუკიდებელი გზშ-ის ანგარიშები I, II ლოტებისა და გვირაბის შესახებ (სადაც ასახული იქნება უშუალოდ, კონკრეტული მონაკვეთის შესახებ დეტალური საპროექტო ინფორმაცია, როგორც ტექნიკური ისე გარემოსდაცვითი კუთხით, მათ შორის კუმულაციური ზემოქმედების საკითხი ერთმანეთთან მიმართებით), ან სრულფასოვნად გარემოზე ზემოქმედების შეფასების მიზნით I, II ლოტების და მათ შორის დამაკავშირებელი გვირაბის პროექტები წარმოდგენილი იქნეს ერთიანი გზშ-ის ანგარიშის სახით (აღსანიშნავია, რომ მოცემულ გარემოების მიზანშეწონილობასთან დაკავშირებით მითითებულია, ასევე N80 სკოპინგის დასკვნაში).

პატივისცემით,

ნინო თანდილაშვილი

მინისტრის მოადგილე

